

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

Davacı : Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.

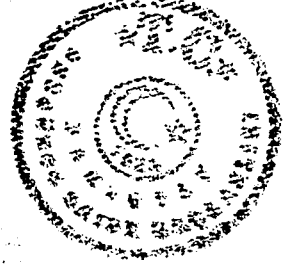
Vekili : Av. Çağnur Alp

Cumhuriyet Bulv. No:140/1 K:8 - İZMİR

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent / ANKARA

Vekili : Av. Meltem Türkoğlu - Aynı adreste

Davanın Özeti : Ege Bölgesinde faaliyet gösteren, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerini ihlal ettiklerinden bahisle aynı Kanun'un 16.maddesi uyarınca, her bir teşebbüs için ayrı ayrı idari para cezası verilmesine ilişkin 26.07.2007 tarih ve 07-62/740-268 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın, davacı şirkete yönelik kısmının; idari para cezası verilebilmesi için Kanun'da öngörülen zamanaşımı süresinin dolmuş olduğu, üye yapısı tamamen değişen bir Kurul önünde, teşebbüslere savunma ve dinlenme hakları verilmeden, dosya üzerinden inceleme yapılmak suretiyle karar verilmiş olmasının usül yönünden hukuka aykırı olduğu, Batıçim ve Batisöke'nin tek teşebbüs olmasına rağmen, haklarında ayrı ayrı ceza verilmiş olmasıyla mükerrer cezaya sebebiyet verildiği, kendilerine tebliğ edilen kararda ne Kurul Başkanının ne de diğer üyelerin imzasının bulunmadığı veya aslına uygun olduğuna ilişkin bir onay bulunmadığı, Kurul'un henüz oluşturulmadığı bir dönemdeki ihlallere yönelik ceza uygulamasının suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı olduğu, davalı idarenin Kanun'un 9. maddesi uyarınca teşebbüslerini uyardıktan ve süresi içinde yapmış oldukları menfi tespit ve muafiyet başvurusunu sonuçlandırmadan ceza verdiği, öte yandan, teşebbüslerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edici nitelikte herhangi bir anlaşma veya uyumlu eylem içinde bulunmadığı ve son derece fahiş bir cezaya hükmedildiği belirtilerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Ege Bölgesinde faaliyet gösteren, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlalinde bulunduğu yapılan soruşturma sonucu saptandığı, dava konusu Rekabet Kurulu kararının, bu karardan önce verilen Kurul kararlarının esasa etkili olmayan usül noksanlıkları dolayısıyla iptal edilmesi üzere Danıştay'ın önceki kararlarında iptal gerekçesi yaptığı usul noksanlığını gidermek suretiyle, yeni bir soruşturma süreci başlatmadan, hukuki geçerliliği devam eden eski dosya üzerinden verildiği ve kararda yeni bir ihlalden söz edilmediğinden, soruşturma sürecinin yeniden başlatılmasına gerek

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

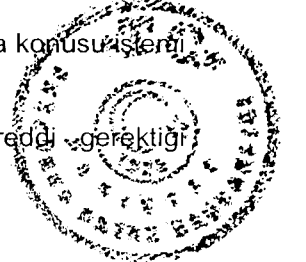
bulunmadığı, Batıçim ve Batisöke'nin tek bir teşebbüs olarak algılansa bile, toplam ciroları esas alınacağından verilecek para cezası miktarının değişmeyeceği, Kurul kararının davacı şirkete gönderilen nüshasında orjinal imzaların veya onay bulunmamış olmasının şekil eksikliği olarak değerlendirilmesine olanak bulunmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen zamanaşımı süresinin dolmadığı, Kanun'un 9. maddesine göre yapılacak bildirim zamanlaması konusunda Kanun'da emredici bir hüküm bulunmadığı ve davacı şirketin muafiyet ve menfi tespit başvurularının soruşturma esnasında değerlendirilmesine engel bulunmadığı, davaya konu karara dayanak teşkil eden ve idari para cezasının verilmesini gerektiren eylemlerin, Kanun'un idari para cezasına ilişkin 16. ve 17. maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleşmiş olduğu ve Kurul'un oluştuğu dönemden sonra da devam ettiğinin tespit edildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Betül ÖZYİĞİT'in Düşüncesi : Dosyanın incelenmesinden davacı şirketin de aralarında bulunduğu teşebbüslerin anlaşma suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerini ihlal ettikleri anlaşıldığından, aynı Kanun'un 16.maddesi uyarınca idari para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacı şirketin fiilinin en ağır rekabet ihlallerinden olduğu ve Kanun'da öngörülen ağırlaştırıcı ve hafifletici sebepler dikkate alındığında, verilen para cezasının fahiş olduğu iddiasının kabulüne de olanak bulunmamaktadır.

Davacı şirket tarafından öne sürülen diğer usulsüzlük iddiaları ise, dava konusu işlemler kusurlandırıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, hukuki dayanağı bulunmayan davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle davacı şirketin aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası gereğince 1996 yılı cirosunun % 3'ü oranında idari para cezası ile cezalandırılmasına, Kanun'un 9. maddesi uyarınca ihlâl eylemlerine son verilmesi ve ihlâlden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin bildirilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.07.2007 tarih ve 07-62/740-268 sayılı kararının davacıya ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanununun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, Yasanın 4. maddesinde, mal veya hizmetlerin alım ya da satım

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi, mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, mal veya hizmetlerin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi suretiyle belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, Yasanın "Muafiyet" başlıklı 5.maddesinde de, a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlandırılmaması, şartlarının tamamının varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4.madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi muafiyet verilmesinin belli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu duruma göre, 4. maddede belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır.

Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir.

Anılan Kanunun 16/2.maddesinde ; bu Kanunun 4.maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara kanun maddesinde belirtilen miktardan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayrisafi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği, Kurul'un, para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alacağı belirtilmiş, işlem tarihinde yürürlükte bulunan 19. maddesinde ise, "Kurulun para cezası ve süreli para cezası verme yetkisi aşağıdaki zamanaşımı sürelerine tabidir: a) Teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu veya bildirimle, bilgi vermeme ya da yerinde inceleme yapılmasıyla ilgili hükümlerin ihlali halinde üç yıl, b) Diğer hallerde beş yıl.

Süre, ihlalin vuku bulunduğu gün işlemeye başlar. Sürekli veya tekrarlanan ihlaller söz

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

konusu ise süre, ihlalin sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren başlar. Bu ihlalle ilgili olarak Kurulun inceleme veya araştırma amacıyla yapacağı herhangi bir işlem bu işlemin ilgili taraflardan birine tebliği anından itibaren zamanaşamını keser. Karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması zamanaşımı süresini keser." hükmü yer almış bulunmaktadır.

Kanunun 64. maddesinde de; bu kanunun idari para cezasına ilişkin 16. maddesi ile 17. maddesinin yayım tarihinden bir yıl sonra, diğer maddelerin yayımı tarihinde (13.12.1994) yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

Olayda, İzmir Ticaret Odası tarafından, Çimento fabrikalarının zaman zaman fiyat paralelliği uygulayıp, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı tutum ve davranışlarda buldukları iddiasıyla yapılan 6.11.1997 tarihli başvuru üzerine Rekabet Kurulu'nun 20.11.1997 tarih ve 40 sayılı kararı ile önaraştırma yapılmasına karar verildiği, yapılan önaraştırma sonucunda, Kurul'un 25.12.1997 tarih ve 45 sayılı kararı ile Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş., Batı Söke Çimento Sanayi A.Ş., Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. ve Denizli Çimento Sanayi A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği, 26.12.1997 tarihinde ilgili taraflara soruşturma açıldığına dair bildirimde bulunularak savunma istenildiği, Kurul'un 01.04.1998 tarih ve 60/4 sayılı kararı ile Batı Söke Çimento Sanayi A.Ş'nin de soruşturma kapsamına alınmasına karar verilip, 15.4.1998 tarihinde teşebbüse bildirildiği, Batıçim ve Batisöke tarafından konuya ilişkin Tebliğ'de öngörülen altı aylık sürenin bitmesine bir gün kala 4.5.1998 tarihinde Rekabet Kurumuna Muafiyet/Menfi tespit başvurusunda bulunulduğu, bu başvurunun soruşturma kapsamında değerlendirilebilecek geçerli bir başvuru olarak kabul edilmemesi üzerine mevzuata göre alınan savunmalardan sonra, Rekabet Kurulu'nun 17.06.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı kararı ile; anılan şirketler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle 16/2.maddesi uyarınca idari para cezası verilmesine ve 9.madde uyarınca ihlal eylemlerine son verilmesinin teşebbüslere bildirilmesine karar verildiği, bu kararın Danıştay Onuncu Dairesinin 15.1.2001 tarih ve E:2000/1393, K.2001/58 sayılı kararı ile şekil yönünden hukuka aykırı bulunarak iptal edilmesi üzerine, bu karar henüz kesinleşmeden, söz konusu şekil noksanlığının giderildiğinden bahisle aynı hususta tesis edilen Rekabet Kurulu kararının da, Danıştay Onuncu Dairesinin 23.12.2003 tarih ve E:2002/3686, K:2003/5292 sayılı kararı ile; şekil noksanlığının giderilmediği için hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptal edildiği ve bu karar kesinleşmeden aynı konuda verilen 13.9.2005 tarihli ve 05-57/850-230 sayılı Rekabet Kurulu kararının da Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 14.11.2006 tarih ve E:2006/833, K:2006/4325 sayılı kararı ile bir başka şekil noksanlığı nedeniyle hukuka aykırı bulunup iptal edilmesi üzerine yasada öngörülen zamanaşımı süresi dolmadan dava konusu 26.7.2007 tarih ve 07-62/740-268 sayılı Rekabet Kurulu kararının alındığı anlaşılmakta olup; dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden, Çimento Sektöründe faaliyette bulunan söz konusu şirketlerin 1997 yılında Ege Bölgesi düzeyinde yapacakları

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

satışları anlaşma yoluyla önceden tespit etmek suretiyle açıkca pazar paylaşımında buldukları, 1998 yılında da yapılacak satışların anlaşma yoluyla tespit edilerek pazar paylaşımına gidildiği, iç pazardaki karlılığı korumaya yönelik bir ihracat karteli oluşturulup, "klinker fazlalığı" olarak nitelenen ürünün yapılan anlaşmalar yoluyla zorunlu olarak ihracata tabi tutulduğu, yine iç pazardaki karlılığı korumaya ve daha da fazlalaştırmaya yönelik olarak fabrikaların bulunduğu merkezlerin ve yakın çevresinin oluşturduğu yoğun talep bölgelerinin, o bölgede bulunan fabrika ya da fabrikalara bırakılarak coğrafi pazar paylaşımına gidildiği, bu bölgeler dışında kalan yerlerde de hangi fabrikanın ne kadar satış yapacağına ilişkin yapılan anlaşmalar yoluyla belirlendiği, bölge düzeyinde fiyat tespitinin aralarında yapılan anlaşmalar yoluyla gerçekleştirildiği anlaşıldığından, sabit olan bu birlikte eylemleri ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri için anılan Kanunun 16/2. maddesi uyarınca 1996 ciroları esas alınarak ciroların %3'ü oranında olmak üzere idari para cezası verilmesine ve Kanun'un 9. maddesi uyarınca ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin bildirilmesine ilişkin dava konusu işlemde Kanun'a aykırılık saptanmamıştır.

Davacının diğer iddiaları ise işlemi kusurlandıracak nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 25.01.2011 tarihinde davacı şirket vekili Av. Çağnur Alp'in ve davalı idare vekili Av. Meltem Türkoğlu'nun geldikleri; Danıştay Savcısı'nın hazır bulunduğu görülerek duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verildikten sonra Danıştay Savcısı'nın düşüncesi de alınarak son kez taraflara söz verilerek duruşma tamamlandı. Dosya incelenip, gereği görüldü:

Dava, Ege Bölgesinde faaliyet gösteren, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerini ihlal ettiklerinden bahisle aynı Kanun'un 16.maddesi uyarınca, her bir teşebbüs için ayrı ayrı idari para cezası verilmesine ilişkin ilişkin 26.07.2007 tarih ve 07-62/740-268 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın, davacı şirkete yönelik kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un, işlem tarihinde yürürlükte olan 19. maddesinde, Kurul'un para cezası ve süreli para cezası verme yetkisinin, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu veya bildirimle, bilgi verme ya da yerinde inceleme yapılmasıyla ilgili hükümlerin ihlâli halinde üç yıl, diğer hallerde beş yıl zamanaşımına tabi olduğu, bu sürenin ihlâlin vuku bulduğu gün işlemeye başlayacağı, sürekli veya tekrarlanan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

ihlâller söz konusu ise sürenin ihlâlin sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren başlayacağı, bu ihlâlle ilgili olarak Kurul'un inceleme veya araştırma amacıyla yapacağı herhangi bir işlemin, bu işlemin ilgili taraflardan herhangi birine tebliği anından itibaren zamanaşımını keseceği, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olmasının zamanaşımı süresini keseceği hükme bağlanmıştır.

Davacı tarafından, ihlâlin gerçekleştiği tarih itibariyle para cezasının zamanaşımına uğradığı öne sürülmekte ise de; İzmir Ticaret Odası'nın yaptığı şikâyet başvurusu üzerine başlatılan ön araştırma sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi sonucu, sektöre yönelik inceleme başlatılmasına rağmen, ihlâlin 1998 yılında da tekrarlanarak devam etmesi, bu konuda zamanaşımı süresi içinde tesis edilen 17.06.1999 tarihli ilk Kurul kararının davacıya ilişkin kısmının kararda şekil noksanlığı bulunduğu gerekçesiyle Danıştay tarafından iptal edilmesi, iptal edilen bu kararın Rekabet Kurulu Başkanı'nın imzaladığı 10.04.2002 tarihli yazıyla yeniden tebliğ edilmek suretiyle tesis edilen işlemin yine Danıştay'ca usul yönünden iptal edilmesi üzerine verilen 13.09.2005 tarihli Kurul kararının da Danıştay'ca usul yönünden iptal edilmesi sonucu dava konusu 26.07.2007 tarihli kararın alınmış olması, bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un Kurul kararlarının tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan ve para cezalarında zamanaşımını düzenleyen 19. maddesinde, zamanaşımı süresinin beş yıl olarak öngörülmesi ve bu sürenin, ihlâlin vuku bulduğu günden, sürekli veya tekrarlanan ihlâller söz konusu ise, ihlâlin sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren işlemeye başlayacağı, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması halinde zamanaşımı süresinin kesileceğinin hükme bağlanmış olması karşısında, davacının bu iddiası yerinde görülmemiştir.

Davacının usule ilişkin diğer iddiaları ise dava konusu işlemi kusurlandırıcı nitelikte bulunmayarak işin esasına geçildi:

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan, teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında ise; bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörümüştür.

Kanununun 64. maddesinde de; bu kanunun idari para cezasına ilişkin 16. maddesi ile 17. maddesinin yayım tarihinden bir yıl sonra, diğer maddelerin yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

Bu yasal düzenleme karşısında, Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu saptananlara, eylem tarihi dikkate alınarak para cezası verileceği açık olup, para cezası uygulamasının; yasak fiil ve davranışın saptanarak soruşturmanın açıldığı tarihte devam eden ihlaller yönünden, soruşturmanın açıldığı tarihin eylem tarihi olarak kabul edilerek, bu tarihten bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden, yasak fiil ve davranışın belli bir dönemi kapsadığı, diğer bir deyişle, soruşturmanın açıldığı tarihten önce yasak fiil ve davranışın sona erdiği durumda ise, son eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden yapılması gerekli bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, İzmir Ticaret Odası tarafından Rekabet Kurumu Başkanlığına verilen 06.11.1997 tarihli dilekçe ile oda üyelerinden gelen şikayetler üzerine yapılan araştırmada, çimento fabrikalarının zaman zaman fiyat paralelliği uyguladıklarının, rekabet piyasasının sağlıklı bir biçimde işleminin engellendiğinin belirlendiği belirtilerek 4054 sayılı Yasa'ya aykırı olduğu öne sürülen bu tutum ve davranışların engellenmesinin istenildiği, bu başvurunun Rekabet Kurumu Başkanlığına intikali üzerine, Kurum raportörlerince hazırlanan ilk inceleme raporu, Rekabet Kurulu'nun 20.11.1997 tarih ve 40 sayılı toplantısında görüşülerek, 4054 sayılı Yasa'nın 40/1.maddesi uyarınca, soruşturma açılmasına gerek olup

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

olmadığının belirlenmesi amacıyla, İzmir'de faaliyette bulunan Çimentoş Sanayi T.A.Ş ve Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş. hakkında ön araştırma yapılmasına karar verildiği, önaraştırma sonucunda, Kurul'un 25.12.1997 tarih ve 45/4 sayılı toplantısında, konunun hem fiyat tespiti hem de pazar paylaşımı yönüyle incelenmesine ve Yasa'nın 41.maddesi uyarınca, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Denizli Çimento Sanayi T.A.Ş'nin de dahil edildiği dört teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği, soruşturma kapsamında yapılan yerinde incelemeler sırasında ve Soruşturma Heyeti'nin hazırladığı önerge doğrultusunda, Kurul'un 01.04.1998 tarih ve 60/4 sayılı toplantısında, bölge fabrikalarından olan, Batisöke Söke Çimento Sanayi A.Ş. de soruşturma kapsamına alınarak Akçansa Çimento San.ve Tic.A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento San.A.Ş., Çimentoş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Denizli Çimento San.Tic.A.Ş. ve Batisöke Söke Çimento San.ve Tic.A.Ş.'nin Ege bölgesi düzeyinde 1997 yılında yapacakları satışları anlaşma yoluyla önceden tespit etmek suretiyle açıkça pazar paylaşımına gittikleri, sektöre yönelik olarak 1997 yılında Ege Bölgesi düzeyinde inceleme başlatılmış olmasına rağmen, 1998 yılında da pazar paylaşımına gidildiği, söz konusu pazar paylaşımı anlaşmalarının yalnızca iç pazardaki satışların tespitine yönelik hususlar içermediği, teşebbüsler tarafından iç pazardaki kârlılığını korumaya yönelik bir ihracat karteli de oluşturulduğu, yapılan anlaşmalar yoluyla "klinker fazlalığı" olarak nitelendirilen ürünün ihracata tabi tutulduğu, fabrikaların bulunduğu merkezlerin ve yakın çevresinin oluşturduğu yoğun talep bölgelerinin o bölgede bulunan fabrika ya da fabrikalara terk edilmek suretiyle coğrafi pazar paylaşımına gidildiği, terk edilen bölge dışında da hangi fabrikanın ne kadar satış yapacağını ve satışlardan alınacak payın anlaşma yoluyla belirlendiği, anlaşma yoluyla fiyat tespit edildiği, taraflardan herhangi birisinin geçerli muafiyet başvurusunda bulunmadığı, bu eylemlerin 4054 sayılı Yasa'nın 4.maddesinin (a), (b) ve (c) bendinin açıkça ihlali niteliğinde olduğu hususlarının tespit edildiği, Kurul'un 26.07.2007 tarihli toplantısında önaraştırma ve soruşturmaya ait tüm bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucu, adı geçen teşebbüslerin birlikte eylemleri ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna varılarak, aynı Kanun'un 16.maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, anılan eylemlere katılan söz konusu teşebbüslere, süregelen eylemin saptandığı tarih olan, soruşturmanın açıldığı 25.12.1997 tarihinden bir önceki mali yıl olan 1996 yılı gayri safi gelirlerinin %3 oranında olmak üzere, ayrı ayrı para cezası verilmesine ve Kanun'un 9. maddesi uyarınca ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin bildirilmesine ilişkin olarak dava konusu işlemin tesis edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; yasal düzenleme, dosyadaki bilgi ve belgelerle, işlemde yer alan değerlendirme ve gerekçeler birlikte ele alındığında, Ege Bölgesi çimento üretimi pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerini ihlâl ettikleri sonucuna varıldığından, davacı şirkete, aynı Kanun'un işlem tesis tarihinde yürürlükte olan 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ve ihlâlin ağırlığı da göz önünde bulundurularak, 1996 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin %3 üzerinden idarî para

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16188
Karar No : 2011/240

cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 167,90-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.200,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 25.01.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Ali	Zümrüt	Taci	H.Neşe	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖDEN	BAYHAN	SARI	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvuru Harcı : 20,00-TL
YD Harcı : 21,40-TL
YD İtiraz Harcı : 40,00-TL
Karar Harcı : 27,00-TL
Posta Gideri : 59,50-TL
TOPLAM :167,90-TL

